

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Tomáše Foltase a soudců Jitky Zavřelové a Jana Kratochvíla v právní věci žalobců: **a) A. K., b) L. K. a c) nezl. I. K.**, všichni zastoupeni Mgr. Janem Lipavským, advokátem se sídlem Velké náměstí 135/19, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutím žalovaného ze dne 30. 9. 2024, čj. OAM-1528/DS-D03-ZA21-2023 a čj. OAM-1529/DS-D03-ZA21-2023, o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 21. 1. 2025, čj. 30 Az 8/2024-45,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobců Mgr. Janu Lipavskému, advokátovi, **s e n e p ř i z n á v á** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Ministerstvo vnitra v záhlaví označenými rozhodnutími zamítlo žádosti žalobců o udělení mezinárodní ochrany dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů.

[2] Žalobci napadli rozhodnutí žalovaného žalobami u Krajského soudu v Hradci Králové (dále též „krajský soud“). Ten žaloby usnesením ze dne 25. 11. 2024, čj. 30 Az 8/2024-19, spojil ke společnému řízení. Týmž usnesením žalobcům ustanovil zástupce Mgr. Jana Lipavského, advokáta. Následně žaloby v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. Usnesením ze dne 10. 2. 2025, čj. 30 Az 8/2024-62, přiznal ustanovenou zástupce odměnu ve výši 24 076,58 Kč.

[3] Žalobci (dále též „stěžovatelé“) prostřednictvím ustanoveného zástupce napadli rozsudek krajského soudu kasační stížností ze dne 30. 1. 2025.

[4] Vzhledem k blanketní podobě kasační stížnosti vyzval Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 5. 2. 2025, čj. 22 Azs 12/2025-20, stěžovatelé dle § 106 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“), aby ve lhůtě jednoho měsíce od doručení usnesení doplnili důvody, pro které napadají rozsudek krajského soudu.

[5] V souladu s § 40 odst. 2 a 3 s. ř. s. končí lhůty určené podle týdnů, měsíců nebo roků uplynutím toho dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty. Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den.

[6] Usnesení, kterým byla stěžovatelům stanovena jednoměsíční lhůta k odstranění vad kasační stížnosti, bylo zástupci stěžovatelů doručeno do datové schránky ve čtvrtek 6. 2. 2025. Posledním dnem lhůty k doplnění kasační stížnosti tedy byl čtvrtek 6. 3. 2025 (viz pravidlo pro počítání měsíční lhůty obsažené v § 40 odst. 2 s. ř. s.). Stěžovatelé byli současně v usnesení poučeni, že pokud neodstraní vady kasační stížnosti ve stanované lhůtě a v řízení nebude možno pro tyto nedostatky pokračovat, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne podle § 37 odst. 5 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.

[7] Stěžovatelé ve stanovené lhůtě vady kasační stížnosti neodstranili. Doplnění kasační stížnosti doručili soudu do datové schránky až dne 7. 3. 2025, tj. po uplynutí zákonné lhůty (§ 106 odst. 3 s. ř. s.). Je přitom nerozhodný časový odstup mezi uplynutím lhůty pro doplnění kasační stížnosti a doručením doplnění. K tomu zdejší soud odkazuje např. na usnesení ze dne 23. 9. 2021, čj. 3 As 228/2021-40, jímž Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost i za situace, kdy doplnění bylo soudu doručeno pouhé 3 sekundy po uplynutí lhůty podle § 106 odst. 3 s. ř. s. V označeném usnesení Nejvyšší správní soud mj. akcentoval, že „řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispoziční a zásadou vigilantibus iura (viz například rozsudek tohoto soudu ze dne 13. 4. 2004, č. j. 3 Azs 18/2004-47). Stěžovatel tak má, mimo jiné, povinnost označit rozsah napadení rozhodnutí krajského (zde městského) soudu a skutkové a právní důvody jeho tvrzené nezákonnosti; takovým rozsahem a důvody kasační stížnosti (s výjimkami uvedenými v § 109 odst. 3 větou za středníkem s. ř. s. a § 109 odst. 4 větou za středníkem s. ř. s.) je pak Nejvyšší správní soud vázán. Ustanovení § 106 odst. 3 s. ř. s. je pak projevem zásady koncentrace řízení o kasační stížnosti a marné uplynutí měsíční lhůty k jejímu doplnění stanovené v usnesení soudu, kterým je stěžovatel vyzván k doplnění chybějících náležitostí kasační stížnosti, má za následek vznik jejího neodstranitelného nedostatku, pro který soud kasační stížnost odmítne. K námitkám, které byly uplatněny až po uplynutí lhůty dle § 106 odst. 3 s. ř. s., soud již nemůže přihlížet (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 31. 1. 2006, sp. zn. I. ÚS 390/05, dostupný na www.nalus.usoud.cz).“ Lze dodat, že stěžovatelé byli v řízení před krajským i Nejvyšším správním soudem zastoupeni advokátem, tj. právním profesionálem, který byl o důsledku zmeškání lhůty k odstranění vad podání řádně poučen. Měl navíc dostatečně dlouhý časový prostor pro podání kasační stížnosti, resp. pro její doplnění.

[8] Východiska shora označené judikatury akceptuje i judikatura Ústavního soudu. Předně lze odkázat na nálezy Ústavního soudu ze dne 10. 8. 2006, sp. zn. I. ÚS 138/06, podle něhož „závažné procesní oprávnění, jakým je možnost stěžovatele rozšířit kasační stížnosti na výroky dosud nenapadené a rozšířit její důvody, nelze činit závislou na právně nejisté a

nepředvídatelné skutečnosti, zda soud vyzve stěžovatele k doplnění náležitostí kasační stížnosti ve smyslu § 106 odst. 3 s. ř. s. či nikoli. To nic nemění na skutečnosti, že pokud je stěžovatel vyzván k doplnění kasační stížnosti postupem dle § 106 odst. 3 s. ř. s., může rozšířit kasační stížnosti na výroky dosud nenapadené a rozšířit její důvody jen ve lhůtě jednoho měsíce v tomto ustanovení zakotvené, pokud nebyla na včasnou žádost stěžovatele z vážných důvodů soudem prodloužena.“ Dále lze odkázat na usnesení Ústavního soudu ze dne 28. 7. 2021, sp. zn. II. ÚS 1764/21, kterým byla odmítnuta ústavní stížnost směřující proti usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 5. 2021, čj. 7 As 11/2021-17, jímž zdejší soud rovněž odmítl kasační stížnost z důvodu včasného nedoplnění stížních důvodů (důvody byly doplněny jeden den po uplynutí jednoměsíční lhůty). Ústavní soud uvedl, že: „Stěžovatel v ústavní stížnosti připouští, že jeho kasační stížnosti ‚skutečně chyběly‘ některé ze zákonem vyžadovaných náležitostí, a nezpochybňuje ani časové údaje o tom, kdy mu bylo doručeno usnesení s výzvou k doplnění kasační stížnosti a kdy toto doplnění odeslal, z nichž vycházel Nejvyšší správní soud v napadeném usnesení. Stěžovatel tak brojí proti závěru, že měsíční lhůta skončila uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty. Tento způsob stanovení posledního dne lhůty je nicméně výslovně upraven v § 40 odst. 2 soudního řádu správního. Právní úprava nepřipouští jiné počítání lhůty v délce jednoho měsíce v případě, kdy den určující počátek lhůty spadá do měsíce února, jak požaduje stěžovatel. Pro stěžovatele bylo předvídatelné, kdy skončí lhůta k doplnění kasační stížnosti, tuto lhůtu nelze označit za nepřiměřeně krátkou a Nejvyšší správní soud se nedopustil žádného ústavněprávního pochybení při určení jejího konce ani při vyhodnocení doplnění kasační stížnosti jako opožděného. Určitá formální přísnost je v případě posuzování kasační stížnosti namístě, mimo jiné i z důvodů povinného zastoupení advokátem v daném řízení.“ Na uvedené navazuje aktuální usnesení Ústavního soudu ze dne 24. 7. 2024, sp. zn. I. ÚS 1509/24, které rovněž akcentovalo nutnost dodržení lhůty stanovené Nejvyšším správním soudem pro účely odstranění vad kasační stížnosti ve smyslu § 106 odst. 3 s. ř. s.

[9] Nejvyšší správní soud nepřehlédl ani nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 5. 2014, sp. zn. II. ÚS 2560/13 a ze dne 20. 8. 2014, sp. zn. I. ÚS 892/14, ty však na danou věc nelze použít. Oba se zabývaly situací, ve které bylo podání učiněno elektronicky (prostřednictvím e-mailu) ještě před uplynutím posledního dne lhůty, soudu však podání bylo (z technických důvodů) doručeno až následujícího dne. K takové situaci ovšem v nyní projednávané věci nedošlo. Jak vyplývá z příložené doručenky, doplnění kasační stížnosti bylo zástupcem stěžovatelů odesláno (nadto z datové schránky a nikoliv e-mailem) až po uplynutí posledního dne lhůty (7. 3. 2025) a stejného dne bylo doručeno i soudu. Nelze ostatně přehlédnout, že označené nálezy překonalo stanovisko pléna Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS-st. 53/21. To akcentuje, že včasnost elektronického podání učiněného prostřednictvím e-mailu je třeba posuzovat podle okamžiku, kdy podání dojde soudu, nikoliv podle okamžiku, kdy je podatelem odesláno. Za okamžik, kdy je podání řádně učiněno, je třeba považovat okamžik, kdy se e-mailová zpráva dostala do dispozice soudu. Pro posouzení včasnosti podání naopak není relevantní, kdy se s ním soud fakticky seznámil. Stanovisko tak odpovídá východiskům shora shrnuté judikatury Nejvyššího správního soudu.

[10] Z výše uvedených důvodů proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl podle § 37 odst. 5 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (kromě výše označené judikatury srov. též usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2009, čj. 2 As 28/2009-28, ze dne 2. 12. 2021,

čj. 5 As 309/2021-21, ze dne 17. 3. 2022, čj. 9 Azs 2/2022-43, či usnesení Ústavního soudu ze dne 30. 9. 2014, sp. zn. IV. ÚS 2597/13, atp.).

[11] O nákladech řízení (výrok II) bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[12] Co se týče výroku III, krajský soud ustanovil v řízení o žalobě stěžovatelům zástupce Mgr. Jana Lipavského, advokáta. Na základě § 35 odst. 10, věty poslední, s. ř. s. zástupce ustanovený v řízení před krajským soudem, je-li jím advokát, zastupuje navrhovatele i v řízení o kasační stížnosti. Podle § 35 odst. 10, věty první, s. ř. s. hradí odměnu za zastupování a hotové výdaje ustanoveného advokáta stát. S ohledem na skutečnost, že doplnění kasační stížnosti bylo podáno opožděně a nebylo tak možné se věcí zabývat meritorně, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že úkony učiněné ustanoveným zástupcem (podání blanketní kasační stížnosti a její opožděné doplnění) nelze hodnotit jako účelné. Naopak lze konstatovat, že ustanovený zástupce nedostál své povinnosti, kterou je hájit zájmy klienta a poskytovat mu odbornou a včasnou právní pomoc (obdobně viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 7. 2012, čj. 1 As 98/2012-21, ze dne 29. 8. 2013, čj. 9 Azs 10/2013-21, ze dne 31. 3. 2014, čj. 8 Ads 11/2014-26, ze dne 23. 9. 2020, čj. 3 Azs 246/2019-26, ze dne 21. 1. 2021, čj. 7 Azs 368/2020-28, ze dne 17. 3. 2022, čj. 9 Azs 2/2022-43, ze dne 23. 3. 2022, čj. 7 Ads 255/2021-44, atp.). Nejvyšší správní soud proto rozhodl, že se ustanovenému zástupci stěžovatelů odměna za zastupování nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 20. března 2025

Tomáš Foltas
předseda senátu